

Issittumi teknologii B - 2022

1. Ilinniartitsissutip inissisimanera

Ilinniartitsissut issittumi teknologi tassaavoq teknologimi aaqqiissutsit inuiaqatigiinnilu ajornartorsiutit imminnut atanerat. Ilinniartitsissummi teknologimi ineriartortitsinerup inuiaqatigiinnilu ineriartortitsinerup imminnut atanerinik nalilersuinerit ilanngunneqarput teknologimillu nalilersuisoqarluni. Ilinniartitsissummi sammineqarput tunisassianik ineriartortitsinermi aammalu teknikkip, ilisimasat aaqqissuussaanerup tunisassiallu imminnut atanerat ilanngullugit inuiaqatigiinni ajornartorsiutit. Teknikkimik aamma pinngortitamik ilisimartusarnermik ilisimasat sannavimmi laboratoriamilu sulinerit ataqatigiissarneqarput.

Kaalaallit kulturiat aallaavigalugu teknologimik pilersitsinermik ilinniartitsissutip immikkoortui imaqarput, tassanilu teknologip inuiaqatigiillu ataqatigiinnerannik paasinnineq kiisalu suliamik ingerlatsinermi tamarmiusumi nalilersuineq immikkoortualunnillu ataatsimoortitsineq aqutugalugu teknologi qanoq pilersinneqartarneranni paasinnineq aallaaviupput. Ilinniartitsissummi ajornartorsiutit tunngavigaluigit ilinniartitseriaaseq aqutugalugu sulinermi aaqqiissutissanik nassaarniarneq atuagarsornermilu ajornartorsiutit suliarineqarput.

Ilinniartitsissut ilinniarnertuunngorniarfiup pisunut qanittuuneranut nalitsinnullu tunngassuteqarneranut peqataatitsivoq aammalu ilinniartitsissutit ilaat ilinniagaqarnermut ilisarnaammik pilersitsisinnaavoq. Ilinniartitsissummi periuseq tassaavoq sivisunerusumi suliniummi suliaqarnermi ajornartorsiutit tunngavigalugit ilikkagaqartarneq. Suliniutinik suliaqarnerit kinguneraat ilinniagaqarnermi ilinniartitsissutit ataasiakkaat ataqatigiissillugit atorneqarsinnaanerit, tassanilu suliamik ingerlatsinermik ilisimasat naleqquttumik ataqatigiissinneqarput.

2. Ilinniartitsissummi siunertat

Ilisimasat piginnaasallu

Ilinniartut teknologip ajornartorsiutinik pilersitsisarnerani teknologip ajornartorsiutinik aaqqissutaasarneranik aammalu inuiaqatigiinni teknologip kingunerinik isiginninniarluni teknologip ineriartortinneqarnerani ingerlatsisut soqutigisaqartullu peqataatinneqarnissaasa pisariaqassusianik ilisimasaqassapput. Ilinniartut tassunga atatillugu teknologinik assigiinngitsunik inuussutissarsiortini atorneqartartunik, isumassarsianik ineriartortitsinermik aamma tunisassianik ineriartortitsinermit atatillugu nutaaliarluni anguniagaqarlunilu sulianik ingerlatsisarnerit pingaaruteqassusiannik ilisimasaqassapput.

Ilikkagaqartarnermi sulinermilu piginnaasat

Ilinniakkap sammiviani ilinniartitsissutini assigiinngitsuni atuagarsornermi ilisimasat tunngavigalugit ilinniartut ajornartorsiutinik piviusunut qanittunik katitikkanillu nalilersuisinnaassapput. Ilinniartut sannavimmi laboratoriamilu pinngortitamik ilisimatusarnermi atuagarsorneq sulianillu ingerlatsineq ataqatigiissillugit sulisinnaassapput

aammalu pilersitsinermi suleriaatsinik tunngavigissallugu. Ilinniartut suliniummik takingaatsiartumik suliaqarnermi ajornartorsiutit tunngavigalugit ilikkagaqartarnermik misilittagaqalissapput, tassunga ilanngullugit ilinniarnermi sulinermilu periutsit ingerlaqqilluni ilinniagaqarnermut naleqquttut.

Inuttut inuillu akornanni attaveqaqatigiittarnermi piginnaasat

Ilinniartut pingaartumik ingerniøritut ilinniarnermi, teknikkimik, teknologimik aamma pinngortitamik ilisimatusarnermik ingerlaqqilluni ilinniagaqarnissamut piginnaasaqalissapput ilinniartullu atuagarsornermi ilikkakkatik ulluinnarni inooqataanermi atorsinnaassavaat.

Kulturikkut inuiaqatigiillu akornanni piginnaasat

Ilinniartut pinngortitamik ilisimatusarnerup, teknologip inuiaqatigiinnilu ineriartortitsinerup imminnut atanerannik ilisimasaqarneq tunngavigalugu inuiaqatigiinni pissutsinut atatillugu teknologimik ineriartortitsinermik isornartorsiuvillutik qisuariaateqarlutillu isummersinnaassapput.

3. Iikkagassatut anguniakkat imarisaalu

3.1 Iikkagassatut anguniakkat

Ilinniartut uku piginnaalissavaat:

- a) inuiaqatigiinni ajornartorsiutinik nalilersuineq uppersaasiernerlu aamma tunisassianik kiisalu tunisassianik ajornartorsiutip aqqinnissaanut tapersiisunik ineriartortitsinermi aqqiisussamik periutsit atorsinnaallugit,
- b) misilittakkat tunngavigalugit ajornartorsiutip uppersaasiornissaanut misissuinermik ingerlatsineq,
- c) misilittaanerit ilusilersornissaanut pinngortitamik ilisimatusarnermi periutsit atorlugit,
- d) tunisassianik ineriartortitsinermut atatillugu isumassarsianik ineriartortitsinermut periutsit atorlugit,
- e) tunisassianik ineriartortitsinermut atatillugu avatangiisit sunniutaannut pissutsit pingaarnerit sunniutaallu aammalu avatangiisit pillugit isumaliutersuutit nassuiarlugit,
- f) ilinniartarfimmi sannavinni laboratoriamilu tunisassianik illersorneqarsinnaasumik tunisassiornermi suliamik pitsaasumik ingerlatsinermi atortut periutsillu atornerat, isumannaallisaanermik peqqissutsimillu suliaqartarneq kiisalu tunisassiat pitsaasumik pitsaassusilinnik tunisassiornermi tunisassiat pitsaassusaannik nalilersuineq uppersaasiernerlu,
- g) teknologimut atatillugu aamma tunisassianik ineriartortitsinermut tunisassiornermullu atatillugu pinngortitamik ilisimatusarnermi ilisimasat naleqquttut atorlugit nassuiarlugillu,
- h) teknologimi ilisimasat qanoq pilersinneqartarnerat nassuiarlugu, tassunga ilanngullugit isummat atuagarsornerlu teknologimik ineriartortitsinermi tunngaviusut aamma teknologip inuiaqatigiinnut avatangiiserisanut atassuteqarnera,
- i) teknologit toqqakkat oqaluttuarisaanermi ineriartortinneqarneranut nassuiarlugu,

- j) ajornartorsiutit tunngavigalugit suliniuteqarnerni annertunerusuni nammineerluni allallu peqatigalugit sulineq aamma suliniuteqarnerup pilersaarusiorderanut, ingerlanneranut nalilersorneranullu periutsit atorlugit,
- k) suliniuteqarneq allaganngorlugu, oqaluinnarluni takuneqarsinnaasunillu uppersaasorlugu saqqummiullugulu aamma
- l) allattarissat oqaluttarissallu atorlugit ilisimasanik uppersartumik eqqortumik ingerlatitseqqiineq.

3.2 Ilinniartitsissutip imarisai pingaarnertit

Ilinniartitsissutip imarisai pingaarnertit tassaapput:

Atortut aamma suliareqqiinnermi suleriaatsit

- a) atortut toqqakkat, taakku atorneqarsinnaassusiat, pilersinneqarnerat pisunilu assigiinngitsuni atorneqarsinnaassusiat
- b) atortut elektroniskit toqqakkat, taakku pilersinneqarnerat, sulisaaseq atorneqartarnerallu,
- c) ataasiakkaani sulinerit, suleriaatsit, atortunut toqqakkanut atatillugu suliareqqiinnermi katiterinermilu periutsit aamma
- d) sannavinni laboratorianilu sulinermut atatillugu isumannaallisaaneq peqqissuserlu.

Teknologimik avatangiisinillu nalilersuineq

- e) teknologi teknikkut, ilisimasat, aqqissuussaaneq tunisassiallu,
- f) teknologimik ineriartortitsineq allannngorngitsumik katiterillunilu ineriartortitsinertut,
- g) teknologimik nalilersuineq kingunissaanik nalilersuinerlut, tamanik nalilersuineq kinguneqartussamillu nalilersuineq,
- h) nunarsuarmi, nunarsuup immikkoortuini sumiiffinnilu avatangiisinut sunniutitut pissutaasut sunniuttarnerilu aamma
- i) avatangiisinik nalilersuineq, atortut tunisassiallu avatangiisinik sunniutaannik nalilersuineq.

Tunisassianik ineriartortitsineq

- j) isumassarsianik ineriartortitsinnermi periutsit,
- k) tunisassianik aqqissuussamik ineriartortitsineq, ingerlariaatsit pisariaqartitanik paasisaqarneq, pisariaqartitanik misissuineq, tunisassiornermi periutsit, tunisassianik ilusilersuineq aamma tunisassiornermik piareersaaneq ilanngullugit,
- l) tunisassianik toqqakkanik ilusilersuinerlut atatillugu ilusii atuuffiilu aamma
- m) tunisassioriaatsit, ataasiakkaanik, tulleriaanik amerlasoorsuannngorlugillu tunisassiorneq.

Suliniuteqarnermi suleriaatsit

- n) ajornartorsiummik oqaasertalersuineq,
- o) paasisutissanik katersuinnermi, toqqaanermi suliareqqiinnermilu ajornartorsiummik oqaasertalersuineq uppersaasiornerlu,
- p) paasisutissanik katersuinnermi pitsaassutsikkut annertussutsikkullu periuseq,

- q) suliniummik pilersaarusiorneq aamma
- r) ilinniartut akornanni, ilinniartut ilitsuisullu akornanni aamma ilinniartut suleqatigiillu avataaneersut akornanni suleqatigiinnermi attaveqarnerit.

Uppernarsaasiorneq saqqummiinerlu

- s) teknikkikkut titartakkat,
- t) sulinermi titartakkat, diagrammit, flow-diagrammit, katiterinnermut titartakkat atortunillu ataasiakkaanik allattuiffiit,
- u) teknikkikkut nalunaarusiat isikkulersornerat,
- v) suliniummik saqqummiinnermut takutsitsinnermi atortut
- w) allattariarsorluni oqaluttariarsorlunilu ingerlatitseqqineq aamma
- x) pissarsiaqarfinnik atuineq nalunaarnerlu.

3.3 Ilassutitut ilinniakkat

Ilinniartut taamaallaat pingaarnertut ilinniakkat atorlugit ilikkagassatigut anguniakkat angusinnaassanngilaat. Ilassutitut ilinniakkat ilinniakkat pingaarnertit itisilissavaat taakkunungalu atassuteqartitsissallutik, suliniutinullu atatillugu sammisaqarfiit nutaat ilanngunneqarsinnaapput. Ilassutitut ilinniakkat tassaassapput ilinniakkat ajornartorsiummut toqqakkamut suliamullu toqqakkamut atassuteqartut. Ilassutitut ilinniakkat aamma ilinniakkap sammiviani ilinniartitsissutinik allanik suleqatigiissitsinissamut periarfissiissapput. Ilassutitut ilinniakkat pingaarnertut ilinniakkatulli Kalaallit Nunaannut nunallu tamat akornanni pissutsinut sapinngisamik atassuteqartinneqassapput.

4. Ilinniartitsinerup aaqqissuunneqarnera

4.1 Ilinniartitsinermik aaqqissuussineq

- a) Ilinniartitsinerni ilinniartut ilinniakkani qaffasissusiat ilisimasaallu aallaavigineqassapput.
- b) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartitsisut ilinniartullu akornanni ilikkagaqartarnermi oqaloqatigiittarnerattut sapinngisamik isikkulerlugu.
- c) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartitseriaatsit assigiinngitsut paarlakaajaanneqassallutik.
- d) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartut soqutigisaat pisariaqartitaallu isiginiarneqassallutik, taamaalilluni ilinniartut ilinniartitsissutip pissanganartuuneranik, naleqquttuuneranik soqutiginaruuneranillu misigisaqarnissamut periarfissinneqassallutik.
- e) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniagaqarnerup ingerlanneqarnerani sammisanilu ineriartortitsinermi ilinniartitsissut siuariarfiussalluni, tassa ilinniartitsissummi oqaatsit oqariartaatsillu ineriartorfiussallutik, taamaalilluni ilinniartut namminneerlutik suleriaaseqarnissamik ajornakusoortunillu eqqarsartarnissamut piffissap ingerlanerani sungiusarneqassallutik.
- f) ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq inuiaqatigiinnut avatangiiserisanut annertunerpaamik attuumassuteqalersillugu.

Ilinniartitsineq sivilunerusumi suliniummik ingerlatsilluni ajornartorsiutit tunngavigalugit ilikkagaqartarnertut aaqqissuunneqassaaq. Ilinniartitsissummi ilinniakkat ataatsimoortutut misigineqarnissaat pingaartinneqassaaq. Ilinniartitissummi ilinniakkanik suliaqarnermut atatillugu maannakkut piviusut tunngavigalugit suliat suliasallu imaluunniit suliniutit ilinniakkanut sammiveqartut ilaapput. Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartitseriaatsit akornanni paarlakaajaartitsisoqarluni, tassani piffissami sivikinnerusartumik ilinniartitsisumit aqutamik ilinniartitsineq pisariaqassalluni, tassunga ilanngullugit suliniutinik saqqummiussanik, sannavimmik atuineramik il.il. saqqummiisoqartassalluni. Ilinniartitsisut aqutaannik ilinniartitsinerup ilaa ilisimatusarnermi nassuiaanernik paasinninnertut aaqqissuunneqarluarsinnaavoq, taamaalillluni suliniutinik suliaqarnerup aallartinngerinnerani tunngaviusumik pingaarnertut ilinniakkani immikkoortunik uppersaatinilu ilinniartut ilinniarnissaat qulakkeerneqassalluni.

Suliniutinik suliaqarnermi sannavinni laboratorianilu sulineq annertuumik ilaassaaq, aammalu atuagarsornerup sulianillu suliaqarnerup imminnut atanerat pingaartinneqassalluni. Suliniutinut aallaavittut ilinniartitsisoq suliniutinut siunnersuusiussaaq, tassani suliniutini ilikkagassatut anguniakkat ersissallutik. Inuiaqatigiinni ajornartorsiut aallaavigalugu ajornartorsiutit tunngavigalugit suliniutinut ajornartorsiutit aalajangersimasut atorlugit suliniutinik ingerlatsinermi siuariartortoqassaaq.

4.2 Suleriaatsit

Issittumi teknologi B tassaavoq suliniutit atorlugit ilinniartitsissut, tassani ilinniartut arlallit suleqartigiillutik sulissallutik, aammalu sannavimmi laboratoriamilu sulineq ilinniartitsinermut annertuumik ilaassalluni. Laboratoriani sannavinnilu isumannaallisaanermut piumasaqaatit ilinniartut ilisimassavaat sakkullu atornissaat ilisimassallugu.

Ilinniartitsineq nalinginnaasumik ukiup aappaata affaanut aaqqissuunneqassaaq, tassani ingerlatsinermi siullermi suliniutit ilikkagassanut tunngasut suliniutillu ajornartorsiutinut aalajangersimasunut tunngasut isiginiarneqassallutik, ingerlatsinerup aappaani ajornartorsiutit tunngavigalugit suliniutit ingerlanneqassapput, tassani maannakkut ilikkagassat pingaarnertit ilaat ataavartumik saqqummiunneqartassallutik. Suliniutinik suliaqarnermi ilaapput ajornartorsiutinik toqqakkanik nalilersuineq uppersaasiornertu, tunisassianik ineriartortitsineq aamma tunisassianik suliaqavinnerit.

Suliniutini teknikkimi aamma pinngortitamik ilisimatusarnermi ilisimasat ilinniartut atussavaat, tunisassianik ineriartortitsinermut atatillugu avatangiisit pillugit isumaliutersuuteqartoqassalluni aammalu ineriartortitsinerup, tunisassiat inuiaqatigiillu imminnut atanerat paasissutissiissutigineqassalluni.

Taassuma saniatigut piffissani sivikitsuni (pikkorissarneni) ilinniartitsissummi oqaluttuarisaanermut tunngasut ilinniartitsissutigineqartariaqarput.

Ilinniarnermik ingerlatsinermi tamani ilinniartut allattariarsorlutik sulineri piginnaasatik ilisimasatillu uppersartassavaat. Allattariarsorluni sulineq imatut aaqqissuunneqassaaq, ilinniartitsissutini allani allattariarsorluni sulineri siuariartortoqarluni taakkunungalu atassuteqartitsilluni. Allattariarsorneq ulluinnarni ilinniartitsinerup ilagaa ingerlaavartumik suleriaasiulluni, ilinniartut taamaalillutik allattariarsorneq isumaqarluartutut pisariaqartutullu misigissallugu. Allattariarsorneq nalunaarusiani annerusuni teknikkimik ilisimasanik, sulineri uppersaasiornermillu ingerlatitseqqinermut tapersiivoq (titartakkat, tabelit, takussutissiaagallartut, diagrammit il.il.). Allattariarsorluni sulineri angusat, naleqqutsillugu, elektoniskimik saqqummiinermik taarserneqarsinnaavoq.

Ilinniartitsineq aaqqissuunneqassaaq ilinniartut assigiinngitsuunerat, ilinniariaasiat pisariaqartitaallu aallaavigalugit. Ilinniartut ilinniartitsissummi siullertut oqaasillit aappaattullu oqaasillut isiginiarneqassapput.

Ilinniartut naggasiullugu ilinniartitsissummi suliniummik misilitsinnissamut soraarummernissamut suliniummik immikkut suliaqassapput. Suliniut immikkut piffissami suliniuteqarnermi ingerlanneqassaaq, ilinniartitsinerup nalinginnaasup avataani. Piffissami suliniuteqarfimmi ilinniartut suliniummi siornersorteqassapput.

Suliniutissatut siunnersuutit, qitiusumit suliakkiissitugineqartut oqaasertalersorneqassapput taamaalilluni ilikkagassatut anguniakkat ilanngunneqassallutik, inuiaqatigiinni ajornartorsiutit suut ilinniartut suliniummi aallaavigissaneraat, kiisalu suliniut ajornartorsiummillu aaqqiissut pillugu immikkut pissusaasinnaasut, piunasaqaataasinnaasut tunngavissaasinnaasullu paasissutissiissitugineqassapput. Siunnersuutit akornanni ilinniartut toqqaassapput.

Ilinniartut ataasiakkaarlutik imaluunniit ilinniartut sisamat tikillugit suliniummik allaaserinninnermik aallarnerneqassaaq, allaaserinninnerlu suliamik ingerlatsinermut qaffasissutsikkullu naleqquppat atuarfiullu sinaakkutaasa iluanni ingerlatsinermi ingerlatsilluarnermi ingerlanneqarsinnaappat ilinniarfimmit akuerineqassaaq.

Piffissami suliniuteqarfimmi sapaatip akunnerani kingullermi allanik nalinginnaasunik ilinniartitsisoqassanngilaq. Piffissaq suliniuteqarfik tassaavoq tiimit 45-t missaat sapaatillu akunnerini arfinillit missaanni ingerlanneqassalluni. Ilinniartut allattariarsorlutik nalunaarummik aammalu suliamik imaluunniit suliamik ingerlatsinermik piffissami ilinniarfiup soraarummeernissamut pilersaarusiaani ersittumi tunniussissapput. Nalunaarusiaq ilinniartitsissummi ukiumoortumik karakteriliinermut tungavinnut ilaassaaq.

4.3 It

It teknologiimik suliniutini atorneqassaaq, tamanna naapertuuttuutillugu tigussaasutigullu ajornartinnagu, tamatumunnga ilanngullugit paasissutissanik ujarlerneq, naliliineq atuinerlu.

Ilinniartut digitaalimik piginnaasaat paasissutissanik katersinermi, naatsorsuinermi, nalunaarusianik allannermi, uppenarsaasersuinermi saqqummiinermilu it-mik atuineq aqqutigalugu patajaallisarneqassapput. It-mik atuineq suliniummik suliaqarnermi pissusissamisuginnartumik ilaatinneqassaaq.

4.4 Ilinniartitsissummi oqaatsit

Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniartut ilinniartitsissummi oqaatsinik atuinerat ilinniartitsissummilu taaguutinik paasinninnerat atuinerallu aqqissuussamik ineriartortillugu. Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniartut ilinniartitsissummi taassuma siuliani oqaatsinik taaguutinillu paasinnissinnaalertiartortillugit.

4.5 Ilinniartitsissutitut allanut atassuteqartitsineq

Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniartitsissutini arlalinni piffissap ilaani sulisoqartarluni ilinniartitsissutinilu allani ilisimasaqarfinnut sanilliussilluni. Issittumi teknologimi B-mi suliniutinut atatillugu ilinniartitsissutini allani ilinniartitsinermi ilinniartut ilisimasaat atorneqassapput, taamaalilluni ilinniartitsissummi suliamik ingerlatsinermi itisiliinissaq taparserneqassalluni. Issittumi teknologi B ilinniartitsissutitut danskisut aamma pinggortitamk ilimatusarneq suleqatigiissitsinermi ilaavoq, tassani ilinniartitsissut ilisimasanut periutsinullu issittumi teknologimi B-mi suliniutinut atatillugu ilinniartut atorsinnaasaannut tapersiissalluni. Ilinniartitsissutitik allanik suleqatigiissitsineq, tassunga pingaartumik ilinniartitsissummik pinggortitamk ilisimatusarneq, annertuumik pingaartinneqassaaq. Pingaarnertut ilikkagassanik saniatigullu ilikkagassanik piviusunngortitsinermi toqqaaneq suliarinnernillu suliamik ingerlatsinermi ataqatigiinnermut annertusaanermik tapersiissaaq.

5. Nalilersuineq

5.1 Ingerlaavartumik nalilersuineq

Ingerlaavartumik nalilersuisarneq suliamik ingerlatsinermi piginnaasanik suleriaatsinillu atorneqartunik atuisinnaassuseqarnermik erseqqarissumik takutitsissaaq. Nalilersuineq ingerlanneqassaaq, ilinniartut taamaalillutik ilinniartitsissummi killiffimmik ingerlaavartumik paasisaqartillugit. Nalilersuineq ingerlanneqassaaq ilinniartitsissummi ilikkagassatut anguniakkat anguniakkallu suliniuteqarnermik suliaqarnerup aallartinnerani ilinniartitsisup aalajangersagai kiisalu ilinniartup ilinniagaqarnermini nammineq anguniagai tunngavigalugit.

5.2 Misilitseriaatsit

Immikkoortumi 4.2-mi allaaserineqartutut suliniummik misilitsinneq tunngavigalugu ilinniartut soraarummeernissamat suliniutaat.

Misilitsinneq tassaavoq ilinniartup allaganngorlugu nalunaarusiaa, ilinniartup suliaa suliamik ingerlatsineq ataaseq ilanngullugit oqaluttariarsorluni misilitsinneq ilanngullugu.

Oqaluttariarsorluni misilitsinnginnermi nalunaarusiap assilnera ilinniartup censorimut nassiutissavaa. Ajornartorsiutit suut soraarummeertup itisilissanerai pillugit oqaluttariarsorluni misilitsinnginnermi soraarummeertitsisoq censorilu oqaloqatigiissutigissavaat.

Piareersarnissamut piffissaliisoqassanngilaq, piffissarlu soraarummeerfik soraarummeertumut ataatsimut minutsit 30-t missaanissaaq.

Oqaluttariarsorluni misilitsinneq tassaavoq soraarummeertup suliniumminik ilisarititsinera saqqummiineralu, soraarummeertitsisumit itisiliilluni apeqqutinik ilallugu. Suliniut aallaavigalugu oqaluttariarsorluni misilitsinneq aamma imaqarpoq itisiliilluni oqaloqatigiinnermik, taannalu imaqarpoq ilinniartitsissummi pingaarnertut ilinniakkat ilassutitullu ilinniakkat tamarmiusut iluanni sammisat naleqquttut. Ilinniartup suliniummik ilisarititsinera saqqummiineralu piffissap soraarummeerfiusup annertunerpaamik affaanik sivilisussuseqassaaq.

5.3 Naliliinermi tunngaviit

Soraarummeertup ukuninnga piginnaasaqartiginera tamanut tunngasumik pingaartinneqassaaq:

Nalunaarusiaq

- a) uppersaatit attaveqarnerillu nalilernerat, tassungalu ilanngullugit paasiuminartuunerat, imminnut atanerat, pissarsivinnik innersuussinerit teknikkikkullu uppersaatit,
- b) suliniummi ajornartorsiutinik uppersaasioq suliareqqiinerlu,
- c) piunasaqaatinut aalajangerneqartunut toqqakkanullu suliamik ingerlatsinermi tunngavilersukkat,
- d) sulianik ineriartortitsinermi suliamik ingerlatsinerup, suliap inuiaqatigiillu akornanni ataqatigiissitsineq, tassunga ilanngullugit avatangiisit pillugit isumaliutersuutit,
- e) ilinniakkat sammiviani ilinniartitsissutini allani ilisimasalik naleqquttunik ilanngussineq aamma
- f) suliniummik pilersaarusioq nalilersuinerlu.

Suliaq

- a) saqqummiinermi peqqissaarneq suliamillu ingerlatsinermik piginnaasaqarneq,
- b) piunasaqaatit aalajangikkanut tunngatillugu isumassarsiaq, immikkuullarissuuneq pitsaassuserlu.

Oqaluttariarsorluni misilitsinneq

- a) suliniummik oqaluttariarsorluni ilisarititsineq
- b) aaqiissutit toqqarneqartut pillugit nassuiaaneq,
- c) suliniummi atuagarsornermik suliamillu ingerlatsinermik ataqatigiissaarisinnaassuseq

- d) suliniutip imarisaanut tunngatillugu piginnittuunermik ilinniartup takutitsinera aamma
- e) itisiliilluni ilassutitullu apeqqutinut akissuteqarneq.

Suliniut pillugu nalunaarusiamik ingerlanneqavissuni angusat tassunga ilaasut ilanngullugit oqaluttariarsorlunilu misilitsinnermi soraarummeertup angusaqarneranik ataatsimut naliliineq tunngavigalugu karakteriisoqassaaq.